

ઓપ્ટિમસ રોબોટના કારણે રોબોટિક વર્લ્ડ બદલાઈ જશે

AI તમને શું લાગે છે? કેટલા રોબોટ અત્યારે કામ કરતા હશે? તમને આંકડો જાણીને નવાઈ લાગશે પણ દુનિયામાં 43 લાખ રોબોટ માણસોનું કામ કરી રહ્યા છે. દર વર્ષે ઓટોમેશનના ભાગરૂપે 10 ટકા નવા રોબોટ ઉમેરાઈ રહ્યા છે. વર્ષે 50 હજાર નવા રોબોટ ફેક્ટરીઓમાં માણસની જગ્યા લઈ લે છે. ચીન, જાપાન, સાઉથ કોરિયા ઘરમાં રોબોટ વાપરતા સૌથી મોટા યુરોપ છે.

રોબોટ્સની દુનિયા જે હદે વિકસી રહી છે એ જોતાં એક દાયકામાં 100 કરોડ રોબોટ કાર્યરત હોય એવી શક્યતા છે. ડોમેસ્ટિક રોબોટની સંખ્યામાં પણ ખૂબ વધારો થવાનો છે. આવી સ્થિતિમાં ઈલોન મસ્કની કંપની અત્યારે જેટલા રોબોટ છે એનાથી તદ્દન જુદા રોબોટ બનાવીને આખી દુનિયા ચેન્જ કરી નાખશે. ઈલોન મસ્કે આ બાબતે જે દાવો કર્યો છે એ મહત્વનો છે.

મસ્કના કહેવા પ્રમાણે આ રોબોટ્સ અત્યારના તમામ રોબોટ્સથી જુદા હશે. તે જાતે જ પોતાના જેવા બીજા રોબોટ્સ બનાવી શકશે. પૃથ્વી પર તો તેના કારણે બધા કામો સરળ બની જ જવાના છે, પરંતુ અન્ય ગ્રહો પર પણ માનવીય સહાય વગર આ રોબોટ્સ વસાહતો સ્થાપી શકશે. ઈલોન મસ્કની કંપની આ રોબોટ્સ પર કેટલાય સમયથી પ્રયોગો કરી રહી છે. એનું નામ છે ઓપ્ટિમસ.

ઓપ્ટિમસ નામના આ રોબોટ્સની એક કરતાં અનેક ખાસિયતો ગણાવાઈ રહી છે. ઓપ્ટિમસ રોબોટ્સ ઘર કે ફેક્ટરીમાં જ કામ કરવા જેટલી સીમિત ક્ષમતા ધરાવતા નહીં હોય. આ રોબોટ્સ

આપણી કલ્પના કરતાં ક્યાંય વધારે કાર્યક્ષમ સાબિત થશે. તેના કારણે પૃથ્વી પર તો માનવોનું કંટાળાજનક કામ ઘટી જ જશે, પરંતુ તે ભવિષ્યમાં અન્ય ગ્રહોમાં જઈને વસાહતો બનાવી શકશે.

તમે કલ્પના કરી શકો કે માણસની મદદ વગર વર્ષો સુધી અનેક કામો કરવાની ક્ષમતા ધરાવતા ઓપ્ટિમસ રોબોટ્સ સ્વયં પોતાના જેવા રોબોટ્સ બનાવે? મસ્કની કંપની આવા રોબોટ બનાવે છે જે બીજા ગ્રહ પર વસવાટ કરશે. પરગ્રહો પર જઈને ખનીજ શોધી લાવવાથી માંડીને મકાનો બનાવવા સુધીના પ્રોજેક્ટ પાર પાડશે

બીજા ગ્રહોમાં માનવીય સહાય વગર તે ખનીજો શોધી લાવશે. મકાનો બનાવશે, વસાહતો સ્થાપશે. પોતાની સિસ્ટમમાં કંઈ ખામી સર્જશે તો એ સ્વયં એનું રિપેરિંગ કરશે. તે એટલે સુધી કે એ પોતાના જેવા અન્ય રોબોટ્સ પણ બનાવી શકશે.

ઓપ્ટિમસ માણસની જેમ બે પગે ચાલશે. તેને હાઈલી ઓટોમેટિવ સિસ્ટમથી બનાવાયો છે. તે લાંબાં સમય સુધી માનવીય સહાય વગર કાર્યરત રહી શકશે. તેનામાં ચાર્જ કરવાથી લઈને રિપેરિંગની ક્ષમતા એવી રીતે સેટ થશે કે માણસનું એ ટેકનિકલ કામ પણ ઘટી જશે.

ઈલોન મસ્કે કહે છે: હા. ઓપ્ટિમસ દુનિયાનું પ્રથમ સ્વયં સંચાલિત મશીન

ટેક-ટોક

★ આનંદ ગાંધી

છે. અન્ય ગ્રહમાં જઈને પોતાની રીતે વસાહતો સ્થાપવા માટે સક્ષમ છે. તેમની કંપની જે રોબોટ બનાવે છે તે ચંદ્ર પર કે મંગળ પર જઈ શકશે અને રિસર્ચમાં મદદ કરશે.

તેનાથી ગરીબી ખતમ થઈ જશે. માણસોએ કામ જ કરવું નહીં પડે.

માનવ અન્ય ગ્રહમાં વસવાટ કરવા જઈ શકે છે કે કેમ તેનું પરીક્ષણ આ રોબોટ્સથી થઈ શકશે. જોકે આ કલ્પના વાસ્તવિક બનશે એમાં હજુ ઘણો સમય લાગશે.

ઈલોન મસ્કની ટેસ્લા કંપની અત્યારે આ

રોબોટ્સ પર પ્રથમ તબક્કાના પરીક્ષણો કરી રહી છે. તેના હાથ-પગના હલન-ચલનથી માંડીને સંતુલન જાળવવું, જોવા-સમજવાની ક્ષમતા વિકસાવવી, જાતે નિર્ણયો લેવા - એ બધા પરીક્ષણો અત્યારે ચાલી રહ્યાં છે, પણ એ નક્કી વાત છે કે ઓપ્ટિમસ રોબોટ ખરેખર જે રીતે દાવો થાય છે એવા હશે તો આજના રોબોટ એની સામે પાણી ભરશે. આજના રોબોટ એની સામે સાદા મશીન લાગશે. અથવા એમ કહો કે ઓપ્ટિમસ એનાથી ક્યાંય અસરકારક સાબિત થઈને દુનિયામાં રોબોટની વ્યાપ્તિ બદલી નાખશે.●

પા સકેંગે ન ઉમ્મ ભર જિસ કો જુસ્તુજૂ આજ ભી ઉસી કી હૈ

-હબીબ જાલિબ

મે ઠાવી શકીશું ન આખી જિંદગી જેને, તલાશ આજે પણ તેની જ છે. આપણે જાણતાં હોઈએ છીએ કે જે વસ્તુ આખી જિંદગી આપણને મળવાની નથી છતાં તેની જ તમન્ના કાયમ રહે છે. તેની તલાશ(જુસ્તુજૂ)માં આખી જિંદગી પસાર કરી દઈએ. માણસનો એ સ્વભાવ છે કે જે વસ્તુ તેની પાસે નથી તેની જ જિજ્ઞાસા કાયમ રહે છે. કેટલીક વખત કોઈનો પ્રેમ પ્રાપ્ત કરવા માટે પણ આવી જ સ્થિતિ જોવા મળે છે. જે પ્રિયજન સાથે ક્યારે પણ મેળાપની શક્યતા નહીં હોય તેની પ્રતીક્ષા આપણે કરતા રહીએ છીએ. બીજી તરફ જે તમને દિલથી ચાહે છે, જે તમારી સાથે છે તેની ઘણી વાર ઉપેક્ષા થતી હોય છે પરંતુ માણસને જે મળે છે તેના કરતાં જે નથી મળતું તેની જ વધુ તાલાવેલી હોય છે. તેના કારણે જ દુ:ખી નહીં હોય તો પણ પોતે દુ:ખી થયા કહે છે. નદી અને સરોવરની વચ્ચે રહેવા છતાં ગાંઠવા પાછળ દોડતા રહે છે. કેટલીક વસ્તુ આપણને ક્યારે પણ મળવાની નથી. કેટલાંક પદ એવાં હોય છે તેની અપેક્ષા કરવી કે તે પદ પ્રાપ્ત કરવા પ્રયાસ કરવો એ નરી મૂર્ખતા જેવું છે. છતાં આવી પ્રવૃત્તિ પણ આપણે કરતા રહીએ છીએ. જીવનમાં જે છે તેનાથી ખો સંતોષ માનો તો બીજી કોઈ જુસ્તુજૂ તમારે કરવી નહીં પડે પરંતુ માણસની તલાશ ક્યારે પણ પૂરી થતી નથી. એક દરજ્જા પૂરી થાય એટલે બીજી દરજ્જા માટે પ્રયાસ શરૂ થઈ જાય. આપણને પૂરેપૂરી જાણકારી હોય કે આખી જિંદગીમાં આ વાત ક્યારે પણ શક્ય થવાની નથી છતાં મન માનવા તૈયાર નથી. તમારું મન ચાહે છે કે જિંદગીમાં ક્યારેક અશક્ય એવી વાત પણ શક્ય બની જાય. પ્રિયજનને પ્રાપ્ત કરવા માટે દીવાના બની જવા સુધી માણસ પહોંચી જાય. હવે દીવાનાને તો કઈ રીતે સમજાવવું કે આ વાત ક્યારે પણ શક્ય થઈ શકે તેમ નથી. છતાં તેને જ પામવાની તમન્ના કાયમ રહે છે. પ્રેમપથ ઉપર આવી તલાશના ઝરૂખા ઠેર ઠેર જોવા મળે છે.

કેફિયત

★ હનીફ મહેરી

